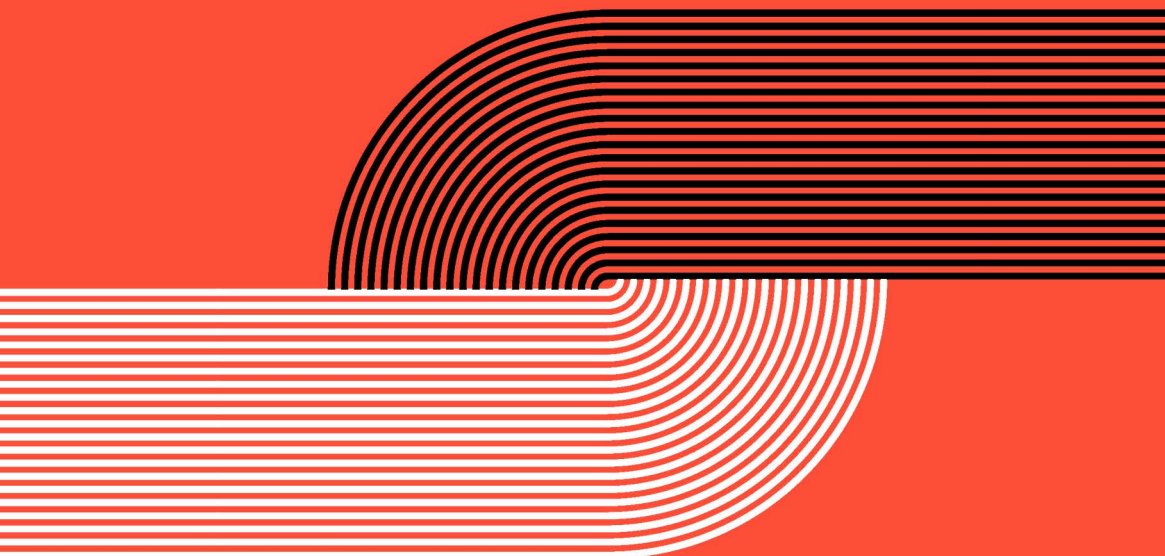

OLAV JOHANSEN
KATUSHA OTTER NILSEN
HANNE STAVELIE

FORHANDLING

OG PÅVIRKNING

O P P G A V E S A M L I N G

MED TEORI OG LØSNINGSFORSLAG

Olav Johansen, Katusha Otter Nilsen og Hanne Stavelie

Forhandling og påvirkning

Oppgavesamling med
teori og løsningsforslag

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Innhold

Forord	5
Innledning	13
Vi er alle forhandlere og påvirkere	13
Hva er vitsen med å øve på caser og oppgaver?	15
Oppbygging og tips til hvordan du kan bruke boken	16
DEL I	
SAMMENDRAG AV TEORI	19
Kapittel 1	
Forhandlinger	21
1.1 Definisjon	21
1.2 Fordelingsforhandlinger	22
1.3 Integrasjonsforhandlinger	24
1.4 Flerpartsforhandlinger	27
1.5 Mekling	28
1.6 Internasjonale forhandlinger	30
Kapittel 2	
Påvirkningspsykologi	35
2.1 Definisjon	35
2.2 Vi gjør systematiske feil når vi tar beslutninger	36
2.3 Seks psykologiske prinsipper for påvirkning	37
2.4 Påvirkningsprinsippene i bruk	39

Kapittel 3	
Strategisk påvirkning	40
3.1 Definisjon	40
3.2 Strategisk påvirkning for å unngå nedleggelse av lokalskolen	41
3.3 MIRAKEL-metoden	41
3.4 Fundamentet i MIRAKEL-metoden	44
DEL II	
OPPGAVER	47
Kapittel 4	
Forhandlinger	49
4.1 Fordelingsforhandlinger	49
4.2 Integrasjonsforhandlinger	50
4.3 Flerpartsforhandlinger	51
4.4 Mekling	51
4.5 Mandat	52
4.6 Oppsummerende oppgave	52
Kapittel 5	
Påvirkningspsykologi	53
5.1 Gjensidighetsprinsippet	53
5.2 Sympatiprinsippet	54
5.3 Sosiale bevis	56
5.4 Autoritetsprinsippet	58
5.5 Konsistensprinsippet	59
5.6 Knapphetsprinsippet	60
5.7 Bruk av flere prinsipper samtidig	61
Kapittel 6	
Strategisk påvirkning	63
6.1 Mål	63
6.2 Interessenter	63
6.3 Relasjonsbygging	64
6.4 Aktiviteter	65
6.5 Konteksten	66
6.6 Evaluering	67
6.7 Læring	67
6.8 Etikk	67

6.9	Formål	68
6.10	Kommunikasjon	68
6.11	Helhetlig bruk av MIRAKEL-metoden.....	71

DEL III

CASE	75
-------------------	----

Kapittel 7

Forhandlingscaser 77

7.1	Pally skrivebord	77
7.2	Kim og reklamebyrået (med lærerveiledning)	78
7.3	Regnbue Kystlag.....	79
7.4	Utsikten Borettslag (med lærerveiledning)	81
7.5	Destinasjonsutvikling i Guinea Bissau (med lærerveiledning).....	84
7.6	Saktistan (med lærerveiledning)	86
7.7	Mekling i konflikt på arbeidsplassen: Aleris-saken	87

Kapittel 8

Påvirkningscaser 89

8.1	Cricketurnering i Slottsparken	89
8.2	Strikkhopp på Svolværgeita i Lofoten	91
8.3	Spillet om et OL – MIRAKEL-metoden i praksis.....	92
8.4	Luftens Agenter – innkjøp av nye jagerfly til Norge (med løsningsforslag).....	95
8.5	Om å skape nye moter.....	96

Kapittel 9

Caser som kombinerer forhandling og påvirkning 98

9.1	Forhandlinger om kursavtale	98
9.2	Spark Cosmetics (med løsningsforslag)	99
9.3	Treningskjeden Flow.....	105

DEL IV

RESSURSER	109
------------------------	-----

Kapittel 10

Rollekort 111

10.1	Kjøp og salg av en jakke (kjøper).....	111
10.2	Pally skrivebord (selger).....	111

10.3 Forhandlinger om kursavtale (Senter for erfaringsbasert ledelse - leverandør).....	112
10.4 Kim og reklamebyrået (Kim).....	113
10.5 Destinasjonsutvikling i Guinea Bissau (forhandlingsteam Guinea Bissau).....	115
10.6 Saktistan (HR-direktør).....	117
10.7 Mekling i Aleris - Jørgen Krogstad (konsulent).....	118
10.8 Saktistan (ekspert på kunstig intelligens fra Saktistan).....	119
10.9 Forhandlinger om kursavtale (HRM Nettverk - kunde).....	121
10.10 Destinasjonsutvikling i Guinea Bissau (Drømmereisen AS).....	122
10.11 Kim og reklamebyrået (Haren & Skilpadda).....	124
10.12 Mekling i Aleris - Karin Andersen (personalsjef).....	126
10.13 Kjøp og salg av en jakke (selger).....	127
10.14 Pally skrivebord (kjøper).....	128
10.15 Mekling i Aleris - Anne Jensen (tredjepart og HR-direktør).....	128

Kapittel 11

Løsningsforslag	131
11.1 Hva er de fire hovedtypene av avtalemuligheter som kan komme ut av interesseanalysen? (oppgave 4.2.3).....	131
11.2 Internasjonale flerpartsforhandlinger (oppgave 4.3.1).....	132
11.3 Helhetlig oppgave om forhandlinger (oppgave 4.6.1).....	135
11.4 Endre menyen i kantina - kun vegetar (oppgave 6.11.2).....	143
11.5 Helhetlig oppgave om påvirkning (oppgave 6.11.6).....	146
11.6 Luftens Agenter (case 8.4).....	157
11.7 Spark Cosmetics del 1 (case 9.2).....	159

Kapittel 12

Lærerveiledninger	176
12.1 Kjøp og salg av en jakke.....	176
12.2 Gourmetmat av rester.....	176
12.3 Maktspråk for økt gjennomslag.....	176
12.4 Kim og reklamebyrået.....	177
12.5 Utsikten borettslag.....	178
12.6 Saktistan.....	180
12.7 Destinasjonsutvikling i Guinea Bissau.....	181

Kapittel 13

Klasseromsøvelser 183

13.1 Speed-dating 183

Kapittel 14

Skjema og verktøy 188

14.1 Verktøy for interesseanalyse 188

14.2 Verktøy for fordelingsanalyse..... 190

Litteraturliste 193